

Кладенецът на караконджулите

- Тате, ще ме прощаваш, но какво става, на суха вейка си заприличал! Да не си се нещо поболял? – Марко беше сериозно разтревожен. Беше се върнал у дома след няколко години гурбетлък и нищо не беше същото. От баща му – канара човек навремето, подковите ги огъваше като гевреци – беше останал съсухрен старец, сякаш слязъл от филм за войните.
- Не се е поболял тейко ти, ами не ще да се храни здравословно! Ето, аз тук и спанак съм накъсала, и постно соево сирене съм нарязала, празник е все пак, може да се отпусне малко човек, и салата от листа от глухарчета и латинки съм направила, виж я каква е красива, ама не, та не, не кусва! Онзи ден у свако, добре че сварих да река на стринка, да не го храни с месо, че запушва артериите, и сол да не му дава, че е вредна за бъбреците, и от това олио само канцерогени излитат, пък техният бял хляб веднага вдига кръвната захар, да не говорим, че тя се беше приготвила с печена кокошка, с кожата барабар, ми там холестероли на вагони, не, не, не се хранят правилно тези хора, повече кракът ми няма да стъпи у тях! Ти хапни, мама, да се пооправиш, че си нещо оклюмал!
- Благодаря, мамо, аз по пътя само ядох, ти не се обиждай. Ами тази година виното не стана ли, да отскоча да купя една ока от хоремага? – Марко се надигна.
- Какво вино? Какъв хоремаг? Няма да внесаш тази отрова в къщата, че главата ти скинвам, като на пиле, аз може да не държа пилци, ама не съм забравила как се прави, храс, с големия нож! Виното е пълно с танини, с тях хората кожата си дъбят, а той ще го пие! А с ракията компреси само стават, аз съм я наложила с пелин за по-сигурно, да не я изпие някой по погрешка! – Гордана стрелна с ядовит поглед мъжа си. – От алкохола вибрациите развалят аурата, ти си ходил, сине, по големия свят, видял си хората как живеят, знаеш сигурно! А то баща ти е един безпросветен, що си губих живота с него, и аз не зная!

Тази песен за изгубения живот Марко можеше да я изпее наизуст, затова спокойно пропусна тирадата. Той почтително изчака майка му да свърши и да се понесе към кладенеца за студена вода и тихо попита баща си:

- Откога е така майка?
- Откак си заминал, две седмици нямаше, когато първо ми изля виното в реката, после аз и Марко, въргозунякът, нали го помниш, скрихме ракията в кладенеца, ама тя половината я намери, и нея изля, та изтрови рибата, пък после вика, видя ли, отрова чиста, и черните мренки мрат от нея! Ми как няма да мрат, те затова мренки им викат, те на пиене носят само пържени. Оттогава бял ден не съм видял, на гости вече никой не ни кани, щото за такива приказки на маса мен досега да са ме били, ама тя нали е жена, как да ѝ посегнат хората. Ако се престарши някой роднина, пък вземе я забаламоса с нещо, та успее да хапна нещо – това ми е. А така къде трънки, къде глогинки, къде грозде, къде сливки, орехите чакам да узреят, пилета нямаме, кравата я продаде майка ти...

- А къде е Марко? Той тази крава за роднина едва ли не я имаше, пък и теб не вярвам да те е оставил.
- Няма го вече Марко! Той поне докато беше тук, дружинка си имах, носеше това – онова, от другите въргозуняци, отделяше си от залъка мен да храни, коскоджамити мъж. Ама една самовила ни издаде, чума с чумата ѝ, и тя суровоядка като майка ти, видяла ни как с Марко дръпваме по едно юзче до сухия кладенец, и една подкова за мезе си бяхме нарязали, даде ни я чичо ти Дичо, ама тайно, прати я в кърпичка, да не ни усетят. Та майка ти дотича като хала, метна по Марко неговия нож и го прокле да не се връща у дома. Нали знаеш, че ѝ е лоша устата, хвана го клетвата и аз останах самичък като камъче. Да ям покълнало жито, да го зобя като, като, като фитка да зобя!
- А защо не ми писа поне? Аз визи пращам, чакам ви да дойдете, знам, че визите са ви дадени, билети за Статуята на Свободата поръчвам, само мама по телефона вика, ще дойдем, ще дойдем, и нищо.
- Какво да ти пиша, сине? Едно, че е срамота, две, какво ще помогнеш, всички са вдигнали ръце от тази лудост, че е и заразна, ето и пощальонът ни се е заразил от нея, и той лапада го яде на рулца суров. Ти си млад, бягай и не се връщай! През полето, през морето, където решиш! Спасявай се!
- А ти, тате?
- Аз, какво аз, който се е оженил за майка ти, да е гледал навремето, сега си плаща за гяволъка. Баба ти, Бог да я прости, ми думаше да не я вземам, че е люта и в устата, и в главата, ама аз млад и зелен... Ти бягай, аз няма вече за кога.
- Нали искаше да дондуркаш внуци? – подкачи го Марко.
- Искях, но сили нямам вече, на чай от магарешки бодли далеч не стигах! Едно ми е много мъчно, че не можах да си взема сбогом с въргозуняка! Толкова поколения ни е домашен въргозуняк, той дядо ти е отгледал, прадядо ти и така по родата никой не помни колко поколения, а тук прогонен да се скита немил-недраг в чужди чужбини! – Драгомир избърса една сълза от побелелия си мустак.
- Защо мислиш, че е в чужбина? Може да е някъде наблизо, къде ще отиде толкоз? Ще взема да се кача до старата крепост, може да се е върнал там.
- Няма го, аз ходих горе няколко пъти. Ако беше близо, щеше знак да даде някакъв, комина да запуши, дървата да разхвърля, а така си е мъртвило.
- Нищо, тате, ако искаш, можем да идем двамата, пък по пътя може и нещо за хапване да намерим.
- Сили нямам вече, синко, да се изкатери до горе, ти иди сам, аз тук ще заглавичквам майка ти, но не пий нищо, щото тя от триста метра срещу вятъра го улавя, - Драгомир поклати глава и жално погледна ситно късания спанак.

Марко се качваше по извитата пътека към руините, край които беше прекарал най-веселите си детски години. Тогава Венко още не беше емигрирал при баща си, бащата на Амир още не беше убит на границата, Мая още не пееше по кафаните, а бабата на Марко винаги имаше скрит ошаф и

орехи за това, което колегите му сега наричаха „кутия за обед“. Единствен оставен да наглежда децата беше въргозунякът Марко, въръжен до зъби, свиреп и безпощаден, или поне така той си мислеше. Детската дружинка можеше да ходи където си иска, само да не обикаля край сухия кладенец. Какво имаше в него толкова страшно, помисли си Марко, сигурно въргозунякът беше треперил някое мушмороче да не да падне в кладенеца, макар и изсъхнал отдавна. Изначално Марко си мислеше да заобиколи полянката, за да си остави поне една детска тайна, но после любопитството надделя. Въргозунякът го нямаше да го наглежда.

Кладенец като кладенец. Каменната му чаша отдавна беше счупена, колелото се въргало ръждясало от страни. Само дете имаше нещо странно. Кладенецът беше на скала, в средата на огромен валчест камък, едва покрит с треволяци и тук-там някое младо дръвце. Марко внимателно пристъпи и погледна надолу. Дъното не се виждаше в тъмното, а дупката беше голяма колкото за една малка кола да падне вътре. Марко се сети за древното поверие, че ако хвърлиш монетка, задължително ще се върнеш на това място. Той отвори портфейла си, извади един цент и го метна в отвора. Сигурно дъното беше пълно с пръст, защото не се чу ни звън, ни плясък. Марко седна до кладенеца да си почине и затвори очи.

Събуди го някой, който го тресеше за рамото.

- Какви са тези центове? Аз да не съм чейндж бюро? Едва се оправих с перперите, почнаха се асприте и пендарите, свършиха се пендарите, дойдоха левове, сега центове! Поне да беше златен, а то – медна монетка! Ако не бях сигурен, че си наше момче, щеше да видиш ти едно повикване и едно желание!

Марко се ококори. Пред него, а по-точно над него, стоеше стар-прастар таласъм, но доста големичък. Той държеше в съсухрената си ръка монетата, която момъкът беше хвърлил в кладенеца, и беше яко ядосан.

- Добра среща, дядо! – съобрази Марко бързо. С нечистата сила трябваше да се разговаря вежливо, на това домашният въргозуняк беше възпитал поверените му деца.
- Добре, че ме нарече дядо, че тук разни младоци се опитаха да ми викат „друзе“, и без да са пили с мен на брудершафт. Какви са тези нови методи на повикване – някакви си мижави центове? А?
- Не исках да те обидя, дядо, не знаех, че не бива да хвърлям монетка.
- Монетки можеш да хвърляш, нали така се вика таласъм тук, ама поне сребърни, айде, ако не ти стига за златни, криза имало, казват. Ама медни парички – това си е жива обида. Я чакай, аз теб те познавам! Ти си на Марко Маркото! Ей, той на възли се е завързал да те търси! Къде се губиш, бе детеце!
- По чужбината бях. Днес се върнах и тейко ми рече, че Марко е заминал.
- Не е заминал, майка ти го пустоса и той не можеше да се върне у дома. Но по водата, по водата чат-пат праща вести, но няма кой да ги занесе у вас, нови таласъми няма, старите измират, останали сме тук-там някои в такива места, като този кладенец. Значи, навсякъде

е криза, щом и ти като се върнеш от гурбет, мяташ медни монети... Нищо, хаирлия да е, казвай какво ти е желанието!

- Аз дойдох да търся Марко всъщност, че тейко е зле, а искал да се прости с него.
- Брех, какво му има на човека? Той ми е оставил тук едно стъкло сливовица и едно грозданка, и една малка стъкленичка с дюлевица, още от оная дюля, дето теб са ти връзвали люлката! Сигурно е зле, щото инак да е дошъл да я пробваме, на Илинден той все си идваше, ама последните две лета не е стъпвал, та и аз се зачудих. Добре сега, виж, Илинден е след три дни, ти се оправи как ще го доведеш ли, ще го донесеш ли дотук, а пък аз ще пратя едно писмо до Марко, да дойде, да направим тая среща. Щото вие, това хората, често умирате, да не стане нещо, че после ще има да се скубя от яд, пък няма кой да ми преде нови масури. Ти плешив таласъм виждал ли си? Не си, и по-добре, че е страшна гледка. То и гладен не е хубава. Казвай, какво носиш за хапване!

Марко се сепна и пребърка джобовете си. Ръката му застина в планшентата чанта.

- То малко е срамно, дядо, ама имам едно шише вода и една стара вафла с кувертюор...
- Я извади, да видим! О, не било то студена вода, а руйно вино! И не е то вафла, ами е баница с катък, масло и яйца! Сядай да ядем, че да занесеш после едно парче на тейко си, да се вдигне! – таласъмът надигна бутилката. – Добро вино прави тейко ти, да знаеш, да му речеш пак да направи! Не, аз сам ще му го река!

Скрисълз извади кепчето, погледна зеленото стъкло, от което даже морските вълни не бяха успели да измият прахта, и викна:

- Марко! Поща имаш от дядо ти! Даже не е бърза, а светкавична! Поне три мренки са си изтрили люспите да стигне толкова бързо!

Въргозунякът Марко внимателно отпуши бутилката, извади пергамента и зачете древните глаголически символи. Таласъмът от Сухия Кладенец беше тертиплия, както си беше учил като малко таласъмче при онзи Наум, така си пишеше писмата, та и малките таласъмчета се бяха научили да четат покрай него старинни ръкописи. Колкото повече четеше Марко, толкова по-рошав ставаше. Като стигна до края на посланието, той го остави на палубата и ревна на глас.

Целият екипаж се събра около таласъма. Никой никога не беше виждал Марко да плаче. Скрисълз дръпна настрана едно малко духче и заръча:

- Багай да доведеш Хейли. Това е сериозно!

Духчето кимна и певицата дотича посред репетицията си. Хейли плесна с ръце и гушна въргозуняка.

- Какво се е случило?
- Няма да успее! Няма да стигна! Имам два дни само, ден и нощ да гребам, няма да стигна! – хлипаше черната топка косми.

- Къде си се забързал толкова?
- Дядо писа, че на връх Илинден на неговия кладенец ще дойде моят стопанин, щото бил болен и искал да се сбогува с мен. А аз няма да стигна, пък хората лесно умират, няма да мога дума да му кажа! Иииии!

Хейли се сети за Караконджулчо и колко старата топка косми беше привързана към Майкъл. Сети се за Борегард, който всеки път я изпращаше като за последно, дори тя да отиваше да купи круши от пазара. Певицата стисна по-силно въргозуняка в прегръдките си.

- Ще измислим нещо! Два дни са това! Скрисълз, колко бързо можем да караме?
- С нашия кораб няма да стане. Ще се разпадне, това са обикновени дъски. Но ми се струва, че ако го пуснем в на Бурито фонтана, може да излезе от другата страна.
- Това последното не го разбрах! Ние няма да го давим!
- Не, не става въпрос за даване. Всичката вода е наистина свързана, но някои потоци са по-бързи, някои са по-бавни. В на Бурито фонтана има капак, а под капака има кладенец. Този кладенец е от системата на бързите потоци. Нещо като експресна поща, абе като магистрала, да кажем. Марко, ти ще се справиш ли с адреса?
- Верно има кладенец? Отивам, ей-сегичка отивам! – Марко тръсна косматата си глава.
- Стой! Сега отиваме обратно на брега, после ще изпразним фонтана и тогава вече може, ако правилно съм разбрала! Шиуро, пълен напред! А ти ела да те среща! Не може така да ходиш, срамота е, на празник отиваш! И багаж трябва да ти съберем, как беше онази думичка, не армагедон, нещо близко, да, армаган да занесеш!
- Верно бе, и ножа трябва да си лъсна, че иначе дядо ще ме гълчи! Благодаря ви на всички! Само тейко да дочака!

Драгомир едва го свърташе у дома, и то не защото беше ял предния ден киселец с постен боб. С Марко се бяха разбрали да кажат на Гордана, че отиват да се отъркалят в росата. На Илинден росата била чудотворна, ама много рано сутрин трябвало да се търкаляш, и при това гол. Затова отиват само мъже на високото, да не си помисли тя нещо! В сивата светлина на утрото Марко се измъкна на пръсти от горната одая. Баща и син тръгнаха колкото може по-бързо, защото в чантата на младия беше скрита една покривка, дето баба му я беше везала за чеиз, и четири малки сребърни чашчици, и една кутия балклава, контрабандно донесена в къщата от местния магазин предишната вечер.

- Още малко! Пет минутки! Там още не е станало светло! - Хейли уговаряше въргозуняка, когото не го свърташе. Бурито го беше успокоил, че ще преживее без фонтана си няколко дни, колкото трябва Марко да се върне. Щяха да оставят кладенеца отворен, та денем ли, нощем ли, да няма проблеми с обратния път. Цялото домочадие се беше събрало да изпроводи въргозуняка, който беше всеобщ любимец заради златното си сърце, ако и да беше драка по характер. Започнаха се прегръдки и напътствия.

- И да не вземеш да се омъжиш докато ме няма! – каза Марко на Хейли. – Вие да не вземете да я дадете на някой, дето не сме го проверили от всички страни!
- Няма, няма, нали няма да те има три дни само, тя даже и не ходи на срещи! – успокои го Джон.
- Пък и нали ти си ми обещал да ми намериш годеник лично, щото досега двама бастиса! – смееше се Хейли.
- Бастисах ги, разбира се, видяха мома със зестра и готови годеници! Ако момъкът няма занаят в ръцете, цар да е, не го щем, нали така! И трябва да има пари в пояса, щото иначе все ще ме ядат съмнения, че се опитва да те вземе заради парите ти! Това неравните бракове не са хубаво нещо, не ми ги разказвай на мен тия!
- Ти всичко ли взе, я провери! – строго каза Бо. – По списък!
- Ето, салата градинарска в непропусклив контейнер, луканка сушена охладена, питка печена топла, шарена сол за топене в саханче, ошаф! Олеле, забравих ошафа!
- Какво е ошаф? – шашардиса се Бо. – Ох, онези сушени сливи, ябълки, дюли, круши и кайсии? Ми нали го сварихме на Бъдни Вечер миналата година, тази година още не сме сушили, да пратим някой да купи!
- Няма време! Докато отворят магазините, той ще закъснее. Ще карате без ошаф. Или да ти дам парички, да си купиш там на място, ако чак толкова без него не може!
- Олеле, паричка! Как забравих! Ами ако аз нямам паричка, няма да мога да го повикам таласъма! Той докато не му пуснеш паричка, не излиза!
- Марко, тече черната вода, след нея идва златната, тя е най-бърза, готви се да скачаш!
- Паричка!
- Дръж! – Хейли изхлузи медалиона си, в който беше монтирана златна монета, за която легион нумизмати биха дали десните си ръце и няколко зъба в добавък. Тя го надяна на главата на въргозуняка. Той го стисна здраво и скочи в първите талази на златната вода.

Слънцето беше позлатило билото на планината, но по пътеката беше още усойно. Марко с тревога гледаше ситната пот, избила по челото на баща му. До върха имаше още път, а Драгомировите сили бяха на свършване.

- Тате, ти защо си ме кръстил Марко? – отдалеч започна момъкът.
- Аз май съм ти го казвал. Дядо ти беше Марко, та той рече, ако има да носи, барем и името му да е такова, – закашля се възрастния човек.
- Ами тогава давай да те нося на гръб, че ще закъснеем за срещата!
- Не, не, сине, ще ни види някой, аз ще докретам!
- Кой ще ни види, тате, по това време наоколо жива душа няма! Щото иначе ще те нося на ръце! - Марко беше закърмен с идеята за „со кротце, со благо” и с третата й част, за която всички се сещат първо. Драгомир ще не ще се съгласи. Живи души наоколо наистина нямаше. Но една бяла сянка следеше пътя на двамата катерачи отдалеч и всичко виждаше.

Марко изнесе баща си до кладенеца и двамата седнаха да си отдъхнат. Откъм руините на крепостта се чуха стъпки, някой тичаше. Младият мъж стана да се огледа и насмалко да бъде повален в кладенеца от една забързана топка черни развяващи се косми.

- Марко!
- Марко!
- Марко!
- Колко пъти съм ти казвал да не стоиш до кладенеца! Ей, някои деца не се научават и това е! Ами ако те бях бутнал!
- Ти си ме бутна, ама аз малечко съм пораснал! – Марко разроши косматата живинка и я пусна на земята.
- Стопанино, какво са ти направили! Жив да те ожали човек! Той дядо право писа, така де, с криви глаголични букви, но пак точно, че едва крепиш душата! Вие как стигнахте до тук?
- По пътчеката, по пътчеката!
- А ти що не се обади, като си бил наблизко, така ми беше домъчняло за теб! То кокошки за плашене няма вече, ама поне някоя керемида да беше съборил! – Драгомир взе на ръце малкия въргозуняк да му се порадва.
- Аз не съм наблизко, днес дойдох специално, по златната вода, щото дядо рече, че ти ще дойдеш! Ама нали се бях отнесъл, пък тя златната вода много бърза, едва сварих да изскоча в стария кладенец в крепостта горе, че иначе го бях отнесъл в странство! Вие вече викахте ли дядо?
- Не сме, ей сега! – Марко извади някакъв пръстен от джоба си и го метна в кладенеца. – Нямах под ръка златна монета, но мисля, че дядо ще го оцени.
- Какъв беше тоя пръстен? – строго го погледна въргозунякът.
- Награда. Спечелих го на покер, - Марко видимо се стесняваше от руслото на разговора.
- Ти какво, на карти лъжеш? – въргозунякът стана още по-свиреп.
- Не лъжа. Аз играя спортен покер и съм наистина добър. Само дете не мога да си намеря подходящ партньор, иначе ще съм и непобедим, не че се хваля.
- Така е, щото не си играл с мойто Хейли, та да видиш кон боб яде ли! Ама казваш, че и теб си те бива... – някакви колелца се въртяха в главата на нечистата сила, въртяха се, та чак скърцаха.

Преди Марко да успее да попита кое е това Хейли, от кладенеца се показва медна синия с три шишета, две големи и едно малко, а след тях се измъкна вдървено и дядото таласъм.

- Ех, Марко, Марко, съвсем ще ми разстроиш повиквателната система! Аз като казах златица, моето момче, имах предвид парица, а не цялата ювелирна гама! Нищо, каквото си имал, все става, аз нали ви чаках! Охо, и Марко дошъл, ми защо не мина първо през къщи, гарга рошава такава, това младо поколение! Хайде да седнем, че тук е слънчево, ще се стопли ракийката!

Марко постла бабината си покривка, сложи чашките, въргозунякът извади яденето, а побелелият таласъм рече, че той като най-стар ще налива. И започнаха едни сладки приказки,

едни наздрависи. Отпусна му се на Драгомир душата, забрави за джуркания боб и Гордана, и като надигна чашката с дюлева ракия, рече благо:

- Сине, всичко си имаш, та доде съм жив, да ти пожелаая – тази година булка, догодина люлка! Аз моята работа съм си я свършил, и добре съм я свършил, ти си на ред!
- Тази ще я видим... – рече въргозунякът и юнашки гаврътна една грозданка. – Стопанино, не мога да реша – дали е по-добра сливовицата ти или гроздовата ти! Дядо, дай още по една да стигна по-близо до истината.
- И после ще пееш, нали така? – подкачи го Марко и си чупна едно краищниче от питката.
- Е, каква е тази среща на юнаци, дето завършва без пеење и клане? Това да не е сбирка на дамски клуб! – засмя се нечистата сила и запя юнашка песен с цяло гърло.

Това с росата не хващаше много дикиш, Гордана си познаваше стоката. Тези двамцата бяха намислили нещо – я щяха да изядат някоя филия бял хляб, че можеше и с масло да я намажат, я някоя баклавичка, и тя с масло, а можеха да отидат даже в хоремага! Тя обиколи селото набързо, но никъде нямаше и следа от тях. Кръчмата беше затворена с катанец отвън. Кафенето още не беше отворило. Гордана се замисли. Може пък и да бяха отишли да се търкалят из баирите, то не че имаше плоско място едно магаре да се отъркаля, ама тези двамата бяха твърдоглави, исти македонци бяха и трябваше да се следят! Гордана залости къщната врата и тръгна към бърдото.

В далечината се чуваше нестройна песен. Гордана разпозна мигом гласа. Въргозунякът! Беше се върнала гадината! Клетвата се беше изтрила и той беше пак наоколо! Пак щеше да се почне олио в салатата, сирене в зърното, сандвичи под възглавницата! Не, това трябваше да се пресече на корен! Веднага! Гордана тръгна по-бързо, избираше редките горички и сенките на скалите, като внимаваше да не се вижда от високото. А песента я подбъзкиваше, караше я да тича, ядосваше я, все по-близо и по-близо.

Дюлевицата в шишете имаше колкото за комкане, от сливовицата и грозданката имаше по чашка за всеки, и то само защото чашките бяха мънечки. От питката не беше останала и троха, въргозунякът беше прибрал празната съдинка от салатата и саханчето със солта. Той поднесе последното резенче луканка на Драгомир и рече:

- Хапни, стопанино, че... – и не можа да си довърши приказката. Иззад тъничките дръвчета в края на скалата изскочи Гордана. Но как изглеждаше! Ако в жилите на нечистата сила имаше кръв, тя щеше да се смрази! Косата на стопанката му стърчеше на всички страни, фризирана от филизите по пътя, опинците ѝ бяха измазани, парадният костюм беше разпарцальосан. Тя хвърли един поглед на сътрапезниците и отвори уста.

- Да се връщаш откъдето си дошъл, твар такава, да не съм видяла да даваш на моите хора луканка! А вие, вие, предатели такива, с него да отидете, там, откъдето се е домъкнал, и да не ми се вясват пред очите, докато не ми мине! Че и ракия пият, браво бе, не очаквах, че и по кладенците я крият! Вземайте всичко от кладенеца и се пръждосвайте, ако ще в тая дупка, с шишетата барабар!

Не можа Гордана да издума и последната клетва, Марко въргозунякът грабна покривката и я пъкна в торбата си, връчи на дядото таласъм сливовицата, на Марко грозданката, на Драгомир дюлевицата и ги бутна в кладенеца. После се изплези на Гордана и скочи сам след тях.

Туп, туп, туп, туп.

- Ох, слез ми от космите, младежо!
- Не съм аз!
- Знам, че не си ти, но спрямо мойта възраст всичките сте младежи!
- Дядо, сега вече щеш не щеш – идваш!
- Само да вземем багажа!
- Къде отиваме?
- Ами там, откъдето е дошъл Марко. Щото това е Оброчен Камък, не е шега работа! Каквото се каже на него – мърдане няма! Ето, майка ти рече, че трябва да отидете там, откъдето Марко се е домъкнал, че и аз покрай вас. И да остана, каква полза? Все едно ще дойдат да разбиват кладенеца да извадят труповете ви, кой да им обясни, че сте си живи и здрави, няма да повярват. Марко откога ме е канил на гости!
- Не ти трябва багаж, дядо, там са добри хора моите, ще ви нахранят, ама не с трева, пък после ще видим.
- Че на кого да го оставя всичкото, що съм събрал, на онези въртиопашки самодивите ли? Ще имат да вземат! Марко, дай, моето момче, тази торбичка, да ти отсипя, и ти да си имаш. Аз съм стар, на мен за какво са ми! - таласъмът извади иззад един камък една огромна делва, преливаща от златни монети.
- Това е прекалено щедър подарък, не мога да приема! – Марко можеше да смята цената на златото в съвременни пари.
- Не ми приказвай, а давай торбата! Това ти е за награда дето носи баща ти, да не мислиш, че аз не гледах! Пиши го „транспортна такса“! Хайде, че вече върви синята вода, после черната тук е дълга, ама златната е кратка, да не пропуснем бързия трен! Аз другото сам мога да си го нося, не ме гледай, че съм стар. – Таласъмът напълни чантата на Марко, после сложи синията за капак за делвата, притисна я с желязна скоба и я нарами.
- Ей, да не забравите шишетата, че не сме си допили още пиенето! – каза малкият въргозуняк. Всеки си взе неговата си бутилка, провериха капачките и скочиха в дупката, която водела към Долната Земя.

Скрисълз и Хейли играеха на морски бой до пресушения фонтан защото било прохладно край него. Бо се правеше, че лъска статуите на костенурките, а Бурито се правеше, че му дава ценни указания как. Джакомо лежеше наблизко и за седемнайсти път казваше, че не само човек, но и алигатор можел да гледа безкрайно как другите се трудят. Евчето носеше шеста подред кана с лимонада, а Джон – осми съд с лед. Всеки се правеше че не вижда как останалите крадешком поглеждат към отворения кладенец.

- Като слагам масата за обяд, на Марко да слагам ли вилица? – осведоми се Борегард.
- Знаеш ли, сложи масата тук на хладно, - промърмори Джон, изтривайки потно чело. Август в Ню Олеанс беше всичко друго, но не и прохладен месец.
- Добра идея, хем аз няма да се качвам до трапезарията, - провлече Джакомо.
- Хейли, ще си дойде, стига гледа този часовник, че му се изтриха стрелките! – каза Скрисълз.

От дупката изскочи първо въргозунякът, огледа се и свирна в отвора. От там се измъкнаха един след друг Марко, Драгомир и дядото таласъм, небрежно метнал на рамо делвата.

- О, чудесно, ще сложа още три прибора, прекрасно, гости за обяд, имах едно такова предчувствие като правех втори етаж на тортата! - Бо скоростно добави още една плоскост на масата и разпъна наново покривката.
- Хейли, нали ти казах, че ще ти доведе годеник! Ето, запознай се с адаша! – въргозунякът направо светеше.
- Вие трябва да сте Марко тогава, - рече Бурито. За костенурка той имаше бърза реакция.
- Щях доста да се учудя, ако се казва господин Въргозуняк, приятелю! – намигна му Скрисълз. – Млади човече, можете ли да управлявате лодка?
- Само малка! Но...
- Добро начало, ще ви научим.
- Можете ли да ми подадете ръката си? Не тази, лявата, вие сте ляворък, нали така, работната ви ръка ми трябва, да, ето с дланта към мен, - Бо се взираше в линиите. – Неженен, негодяван, неосъждан, непущач, покерджия, професия банков анализатор, в порочащи връзки не е бил забелязан, обича пушена скумрия и бита сметана, какъв прекрасен избор на вратовръзки, особено онази в тъмно синьо и бордо, да, да, виждам, ще я носите на сватбата си с Хейли, като преди това ще боядисвате Джакомо в същите цветове по негово желание, а баща ви и Джон ще бъдат без вратовръзки, защото ще е много горещо, парите ви ви следват в една много странна форма, прилича на съд за съхранение на жито, същият златножълт цвят, направо го виждам пред себе си... А?
- Не съм точно направо, а съм малко вдясно, трябват ти очила вече, моето момче, на тези четиристотин години така да си повредиш зрението! – потупа го по гърба дядото таласъм. – Щеше нещо да ни храниш, така казваше преди малко, иначе останалото си е вярно и точно така ще стане. Давайте да сядаме, че следобед ще ходим да огледаме онази къщичка в съседния залив, дето един агент ей сегичка й забива колчетата за продажба. Кой да му каже да не се поти да ходи до града, че ще се връща. Ама и да му каже, няма да поварва.

Така и стана. А на следващата година Джон и Драгомир сложиха първата реколта вино и скоросмъртница за сватбата на внука си, докато Евчето бродираше черепче с костички на флагчето на фланелката на малкия. Въргозунякът Марко се премести при дядо си в съседната къща, но само когато не беше на кораба и не гостуваше на Скрисълз. Най-големият проблем всъщност беше да измият Джакомо от сватбените украси. Един леко розов оттенък се задържа неприлично дълго и алигаторът се оплакваше, че скаридите му се смеели. Глупости, не смееха да се смеят!